Sikkerhetskontroll – Skoda Enyaq

Et hefte til forberedelse mot førerprøven med denne bilen.

• Innledning

I dette heftet finner du eksempler på oppgaver og løsninger knyttet til den første delen av førerprøven; **Sikkerhetskontrollen.**

Dette er en medvirkende faktor i vurderingen fra sensor, og det gir et godt førsteinntrykk om du kan svare godt på en slik oppgave. Dette er ting du kan øve på hjemme, men det er også lurt å avtale en praktisk gjennomgang av disse med din trafikklærer på din «skolebil». Bildene i akkurat dette heftet er av en 2024 Skoda Enyaq som benyttes ved Wright Trafikkskole. Om du kjører en annen bil hos Wright finner du kanskje et hefte som passer den bilen enda bedre. Det kan også være ulikheter mellom bilen i denne presentasjonen og den du benytter til vanlig. Spør din trafikklærer om eventuelle forskjeller.

Sikkerhetskontrollen er en del av førerprøven for å dekke innholdet i :
V**egtrafikklovens § 23**. Ansvaret for kjøretøyets stand m.m.
Før kjøringen begynner, skal føreren forvisse seg om at kjøretøyet er i forsvarlig og forskriftsmessig stand og at det er forsvarlig og forskriftsmessig lastet. Han skal sørge for at kjøretøyet også under bruken er i forsvarlig stand og forsvarlig lastet. Eier av kjøretøy eller den som på eierens vegne har rådighet over det, plikter å sørge for at kjøretøyet ikke brukes dersom det ikke er i forsvarlig stand. Endret ved lov 4 juli 1991 nr. 49.

Innhold

Innledning 2
Vognkort 4
Nyttelast 5
Hengervekt 6
Hjul og Dekk 8
Dekkdimensjoner 9
Skader på dekk og felg 10
Slitasje og mønsterdybde 11
Lufttrykk 12
Lys 13
Nær- og fjernlys 14
Bremselys og nødblink/varsellys 15
Tåkelys og parkeringslys 16
Baklys og skiltlys 17
Motorrommet 18
Bremsevæske og olje 19
Batteri og spylervæske 20
Bremsekraftforsterker og servostyring 21
Styring og stabilitet 22
Varseltrekant 23
Lyd- , Lyshorn, og refleksvest 24
Sikkerhetsbeltet 25
Lastsikring 26
Varsellamper 27
Vifte og varmeapparat 30
Vindusviskere 31
Forankring og innstilling av ratt og sete 32
Førerstøttesystemer. 33

Vognkort

Vognkortet fungerer som bilens identifikasjon. Her kan du finne hvem som eier bilen, når den var registrert første gang, samt dimensjoner og begrensningene bilen har mtp vekt etc. Vognkortet forteller også hvilke hjul bilen skal utstyres med.

Side 5

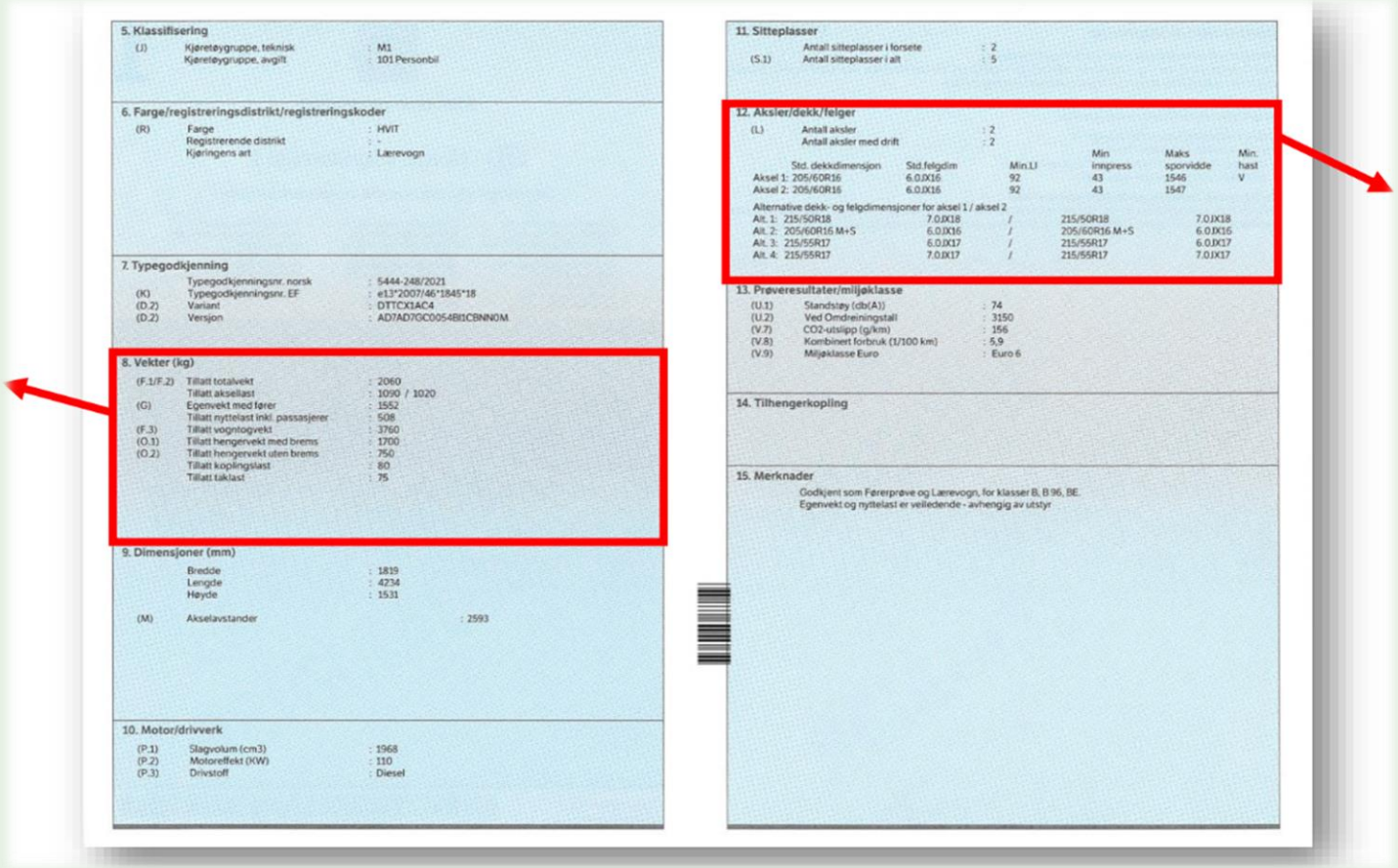

5. Klassifisering
(J) Kjøretøygruppe, teknisk : M1
Kjøretøygruppe, avgift : 101 Personbil

6. Farge/registreringsdistrikt/registreringskoder
(R) Farge : HVIT
Registrerende distrikt : -
Kjøringens art : Lærevogn

7. Typegodkjenning
Typegodkjenningsnr. norsk : 5444-248/2021
(K) Typegodkjenningsnr. EF : e13*2007/46*1845*18
(D.2) Variant : DTTCX1AC4
(D.2) Versjon : AD7AD7GC0054BBCBNN0M

8. Vekter (kg)
(F.1/F.2) Tillatt totalvekt : 2060
Tillatt akselilast : 1090 / 1020
(G) Egenvekt med fører : 1552
Tillatt nyttelast inkl. passasjerer : 508
(F.3) Tillatt vogntogvekt : 3760
(O.1) Tillatt hengervekt med brems : 1700
(O.2) Tillatt hengervekt uten brems : 750
Tillatt koplingslast : 80
Tillatt taklast : 75

9. Dimensjoner (mm)
Bredde : 1819
Lengde : 4234
Høyde : 1531
(M) Akselavstander : 2593

10. Motor/drivverk
(P.1) Slagvolum (cm3) : 1968
(P.2) Motoreffekt (KW) : 110
(P.3) Drivstoff : Diesel

11. Sitteplasser
Antall sitteplasser i forsete : 2
(S.1) Antall sitteplasser i alt : 5

12. Aksler/dekk/felger
(L) Antall aksler : 2
Antall aksler med drift : 2

	Std. dekkdimensjon	Std.felgdim	Min.LI	Min innpress	Maks sporvidde	Min. hast
Aksel 1:	205/60R16	6.0JX16	92	43	1546	V
Aksel 2:	205/60R16	6.0JX16	92	43	1547	

Alternative dekk- og felgdimensjoner for aksel 1 / aksel 2

Alt. 1:	215/50R18	7.0JX18	/	215/50R18	7.0JX18
Alt. 2:	205/60R16 M+S	6.0JX16	/	205/60R16 M+S	6.0JX16
Alt. 3:	215/55R17	6.0JX17	/	215/55R17	6.0JX17
Alt. 4:	215/55R17	7.0JX17	/	215/55R17	7.0JX17

13. Prøveresultater/miljøklasse
(U.1) Standstøy (db(A)) : 74
(U.2) Ved Omdreiningstall : 3150
(V.7) CO2-utslipp (g/km) : 156
(V.8) Kombinert forbruk (1/100 km) : 5,9
(V.9) Miljøklasse Euro : Euro 6

14. Tilhengerkopling

15. Merknader
Godkjent som Førerprøve og Lærevogn, for klasser B, B 96, BE.
Egenvekt og nyttelast er veiledende - avhengig av utstyr

Side 9

Nyttelast (alt du kan ha med deg i bilen av last og passasjerer)

8. Vekter (kg)

(F.1/F.2)	Tillatt totalvekt	: 2750
	Tillatt aksellast	: 1260 / 1550
(G)	Egenvekt med fører	: 2309
	Tillatt nyttelast inkl. passasjerer	: 441
(F.3)	Tillatt vogntogvekt	: 3950
(O.1)	Tillatt hengervekt med brems	: 1200
(O.2)	Tillatt hengervekt uten brems	: 750
	Tillatt koplingslast	: 75
	Tillatt taklast	: 75

Hvor stor nyttelast kan denne bilen ha i tillegg til oss som er i bilen nå?
Svar: Førerens vekt er inkludert i «Egenvekt med fører». Det betyr at du kan se bort fra din egen vekt. Passasjeren vekt trekkes fra «Tillatt nyttelast inkl. passasjerer». Altså: 441kg – Passasjervekt = Tilgjengelig nyttelast (se eksempel)

Hvilke ulemper kan du oppleve dersom du har for tung last i bilen?
Svar: Dårligere brems og akselerasjon. Dårligere styring og veigrep på forhjulene.

Eksempel:

Tillat nyttelast	441kg
- passasjervekt	80kg
= Tilgjengelig nyttelast	361 kg

Hengervekt, begrenset av bilens konstruksjon

8. Vekter (kg)

(F.1/F.2)	Tillatt totalvekt	: 2750
	Tillatt aksellast	: 1260 / 1550
(G)	Egenvekt med fører	: 2309
	Tillatt nyttelast inkl. passasjerer	: 441
(F.3)	Tillatt vogntogvekt	: 3950
(O.1)	Tillatt hengervekt med brems	: 1200
(O.2)	Tillatt hengervekt uten brems	: 750
	Tillatt koplingslast	: 75
	Tillatt taklast	: 75

Hva er største tillatte tilhengervekt på denne bilen?

Svar: Vis vognkort. Se tillatt hengervekt med brems. Her 1200kg.

Hvilke konsekvenser kan det få å kjøre med for tung tilhenger?

Svar: Vogntogets bremse- og akselerasjonsegenskaper reduseres. Du kan også få dårligere styring og veigrep på forhjulene, eller oppleve at tilhengeren «vinner» over bilen i sving slik at du mister kontroll.

Legg merke til at hengervekt når tilhengeren ikke har egen bremse er 750 kg.

Hengervekt, begrenset av ditt førerkort.

8. Vekter (kg)

(F.1/F.2)	Tillatt totalvekt	: 2750
	Tillatt aksellast	: 1260 / 1550
(G)	Egenvekt med fører	: 2309
	Tillatt nyttelast inkl. passasjerer	: 441
(F.3)	Tillatt vogntogvekt	: 3950
(O.1)	Tillatt hengervekt med brems	: 1200
(O.2)	Tillatt hengervekt uten brems	: 750
	Tillatt koplingslast	: 75
	Tillatt taklast	: 75

Hvor stor «Tillatt totalvekt» tilhenger kan du trekke etter denne bilen med førerkort klasse B?
Svar: Førerkort klasse B er begrenset til 3500 kg tillatt totalvekt på hele vogntoget (bil og henger). Vi regner det da slik:
3500kg – Denne bilens totalvekt = Hva DU har lov å trekke.

Eksempel:

Førerkortets begrensning	3500kg
- Bilens Tillatte totalvekt	2750kg
= Hva DU kan trekke med Kl B	750 kg

NB! Svaret er hva tilhengeren har som tillatt totalvekt i sitt vognkort - uavhengig om den er fullastet eller helt tom.

Hvilke konsekvenser kan det få å kjøre med tilhenger med for stor tillatt totalvekt?
Svar: Vogntoget (bilen og hengeren) kan få reduserte muligheter for bremsing, akselerasjon og styring, dersom tilhengeren er for tung for bilen. Det er det også ulovlig å kjøre henger med for stor tillatt totalvekt, og bøtene er store.

Viste du at...?
Du kan faktisk kjøre bil og tilhenger med samlet totalvekt på inntil 4250kg med vanlig førerkort, dersom bilen har tilatt totalvekt på 3500 kg, og tilhengeren ikke på mer enn 750 kg??

Hjul og Dekk

Sommerdekk.
Har større, uavbrutte flater enn vinterdekk, for større kontaktflate mot asfalten.

Gummien er også hardere på sommerdekk.

Legg merke til sporene som følger dekket hele veien rundt i rulleretningen. Dette gir bedre grep på våt veg.

Minimum 1,6 mm mønsterdybde

Minimum 3,0 mm mønsterdybde

Merket med M+S eller et snøkrystall

Vinterdekk.
Legg merke til at kontaktflaten på hjulet er avdelt med flere riller enn sommerdekket.

Med mykere gummi får vinterdekket bedre feste på snøføre

Mer av mønsteret går på tvers av rulleretningen. Det gir bedre grep på snø og is, men kan gi økt fare for vannplaning.

Dekkdimensjoner

12. Aksler/dekk/felger

(L)	Antall aksler		: 2			
	Antall aksler med drift		: 2			
	Std. dekkdimensjon	Std. felgdim.	Min. L.I	Min innpress	Maks Sporvidde	Min hast
Aksel 1:	235/45R21	8.5JX21	101		1597	T
Aksel 2:	255/40R21	9.0JX21	102		1576	

Alternative dekk- og felgdimensjoner for aksel 1 / aksel 2

Alt 1:	235/50R20	8.0JX20	/	255/45R20	9.0JX20
Alt 2:	235/55R19	8.0JX19	/	255/50R19	8.0JX19

mm bredde

Forholdet mellom bredde og høyde i %

Størrelse på felgen i tommer

Praktisk oppgave:
Sjekk at dekkdimensjonen er riktig på alle hjulene.
Svar: Se at tallene på alle dekkene samsvarer med vognkortet: Om det ikke samsvarer med Standard, sjekk alternativene like under i vognkortet.

Praktisk oppgave:
Sjekk at bæreevnen er riktig på alle hjulene.
Svar: Minstekravet er 101 i følge vognkortet. (Min.Li) Bæreevnen på dette dekket er 105, altså over minstekravet. Dette er tall i en tabell som viser hvor stor vekt hvert dekk er laget for å tåle.

I vognkortet og på dekksiden står det også merket hvilken hastighet dekket høyest kan kjøres i; Min hast. På dette bildet er det «H» Vinterdekkene er fritatt fra dette kravet, og må minimum være merket med «Q»

Skade på dekk og felg

Praktisk oppgave: Sjekk dekk og felger for skader.
Svar: Ta en runde rundt bilen og se etter skader som vist på bildene under.

«Kantkjørt felg».
Vanligvis bare kosmetisk, men kan gi vibrasjoner under kjøring

Rift i gummien. Stor fare for punktering ved belastning.

Bulk i felgen.
Stor fare for luftlekkasje.

Dette er de vanligste skadene på dekk og felg, men punkteringer, sprekkdannelser, og utposninger/kuler på dekksiden kan også forekomme

Slitasje og mønsterdybde

Praktisk oppgave: Kontroller slitasjen på alle hjulene.
Svar: Se på mønsterdybden ytterst, innerst og på midten av slitebanen (bildet), og se om det er like mye slitt på alle disse.

Hva kan slitasjen fortelle deg?
Svar: Slitasje på midten kan tyde på at du har kjørt med for mye lufttrykk i dekkene. Slitasje innerst og ytterst på slitebanen kan tyde på at du har kjørt med for lite lufttrykk. Er dekket slitt mest bare ytterst, eller innerst, kan det tyde på at feil i hjulopphenget gjør at hjulet ikke ruller riktig på vegen.

Minstekravet til sommerdekk er 1,6mm.
På vinterdekk er kravet minimum 3,0mm.

-Dette er absolutt minstekravet, så det er lurt å bytte dekkene før målingene blir så lave.

Praktisk oppgave: Mål mønsterdybden på ett/alle hjulene.
Svar: Bruk måleinstrument (bildet under) på den delen av slitebanen som er mest representativ for dekket og les av resultatet. Evt kan du lete etter slitasjeindikatorene (bildet til venstre), og se at gummien ikke er slitt inn til disse.

Måling av dette vinterdekket viser 7,3 mm – Godt over minstekravet.

Lufttrykk

Hva er riktig lufttrykk i dekkene?
Svar: Åpne førerdør og sjekk tabellen i dørkarmen.

Tabellen viser hva som er riktig trykk framme og bake, samt at det skal justeres etter hvor mye bilen er lastet. Framme er oppgitt fra 2.7 til 3,1 avhengig av felgstørrelse og last. Bak varierer på samme måte og skal heves til 3,2 bar ved tung last.

Praktisk oppgave: Sjekk lufttrykket i alle hjulene.
Svar: Dersom den gule varsellampen for dekktrykk ikke lyser skal alt være i orden. Man kan likevel en visuell kontroll for å se at ikke et eller flere hjul ser mer nedsunket ut. Har du måleutstyr tilgjengelig kan du bruke dette og måle nøyaktig lufttrykk. Pass på at luft ikke slepper ut når du måler. Bruk begge hender og trykk måleren bestemt nedpå ventilen.

Temperatur påvirker lufttrykket og det er anbefalt å øke trykket med 0,2 bar i vinterdekk. Målingen på bildet er et vinterdekk på et forhjul.

Lys

Nær- og fjernlys
Parkeringslys
Bremselys
Baklys
START HERE GO ANYWHERE
WRIGHT.NO
EH 18645
mollerbil.no
Skiltlys
Ryggelys
Tåkelys
EH 18645
mollerbil.no

Nær- og fjernlys

OBS OBS.!!
Ved praktiske oppgaver der en skal kontrollere lys må man ha trykket på startknappen, eller tråkket på bremsen, slik at strømmen er på, eller at bilen er «startet»

Praktisk oppgave: Sjekk at nærlyset virker og er riktig innstilt
Svar: Trykk på hovedlysbryteren helt til venstre på dashbordet til «nærlys» lyser øverst i displayet. Kjør bilen mot en vegg og se at høyre og venstre lykt lyser like høyt på veggen. Du kan også stille deg opp like foran hver lykt og se om lysene treffer like høyt på deg.

Hvilke ulemper medfører det hvis nærlysene er feil innstilt?
Svar: Hvis nærlyset er stilt for høyt, vil det gi en blendingseffekt for møtende trafikk. Dersom nærlyset er for lavt innstilt, vil det ikke gi tilstrekkelig sikt.

Lysene på denne bilen har automatisk høydejustering, men denne kontrollen kan være nyttig for å finne avvik mellom høyre og venstre lykt.

Praktisk oppgave: Sjekk at fjernlysene virker
Ha hovedbryteren på samme valg som i forrige oppgave og press blinklysbryteren fra deg. Da skal du se i instrumentpanelet ditt.

Nærlys skal minimum lyse 40 m. Fjernlys minimum 100m

Bremselys og nødblink/varsellys

Praktisk oppgave: Sjekk at bremselysene virker.
Svar: Sett varseltrekanten eller snøkosten på bremsepedalen og skyv frem setet slik at det holder bremsepedalen litt inne. Gå bak bilen og sjekk at alle 3 lysene virker. (se bildet side 13)

Er det forsvarlig å kjøre dersom bremselysene ikke virker?
Svar: Nei! Trafikken bak vil ikke oppfatte at du bremser, noe som kan medføre farlige situasjoner.

Praktisk oppgave: Sjekk at alle nødlys virker.
Svar: Trykk på knappen på bildet. Gå så ut, og sjekk alle blinklys foran, bak og på speilene.

I hvilke situasjoner vil du bruke nødsignallyset?
Ved nødstopp og trafikkuhell for å varsle andre trafikanter

Husk å slå av andre lys på bilen slik at varsellysene synes best mulig!!

Tåkelys og parkeringslys

Praktisk oppgave: Sjekk at tåkelys bak virker.
Svar: Trykk på bryter, på bildet til venstre. Gå ut, og kontroller at tåkelyset fungerer. Denne bilen har ikke tåkelys fremme.

Hvilke ulemper kan det ha dersom tåkelysene blir brukt feil?
Svar: Tåkelysene kan virke blendende for øvrig trafikk, spesielt i mørket.

Praktisk oppgave: Sjekk at parkeringslyset virker.
Svar: Trykk på knappen helt til venstre på bildet til «parkeringslys» viser i displayet.

I hvilke situasjoner er det viktig at parkeringslyset brukes?
Svar: Ved stans i mørket for å slippe av passasjerer, slik at andre biler lettere kan se disse når de har gått ut av bilen. Parkeringslys er viktig å bruke når en står i ro slik at en ikke forveksles med en kjørende bil. Da kan andre biler fortsette å bruke fjernlys når de passerer deg, og lettere oppdage farer.

Symboler i displayet:

Tåkelys bak:

Parkeringslys:

Baklys og skiltlys

Praktisk oppgave: Kontroller at baklys og skiltlys virker.

Svar: Trykk på bryter, på bildet til venstre. da tennes baklys. Gå bak og se at baklys og skiltlys lyser.

«Motorrommet»

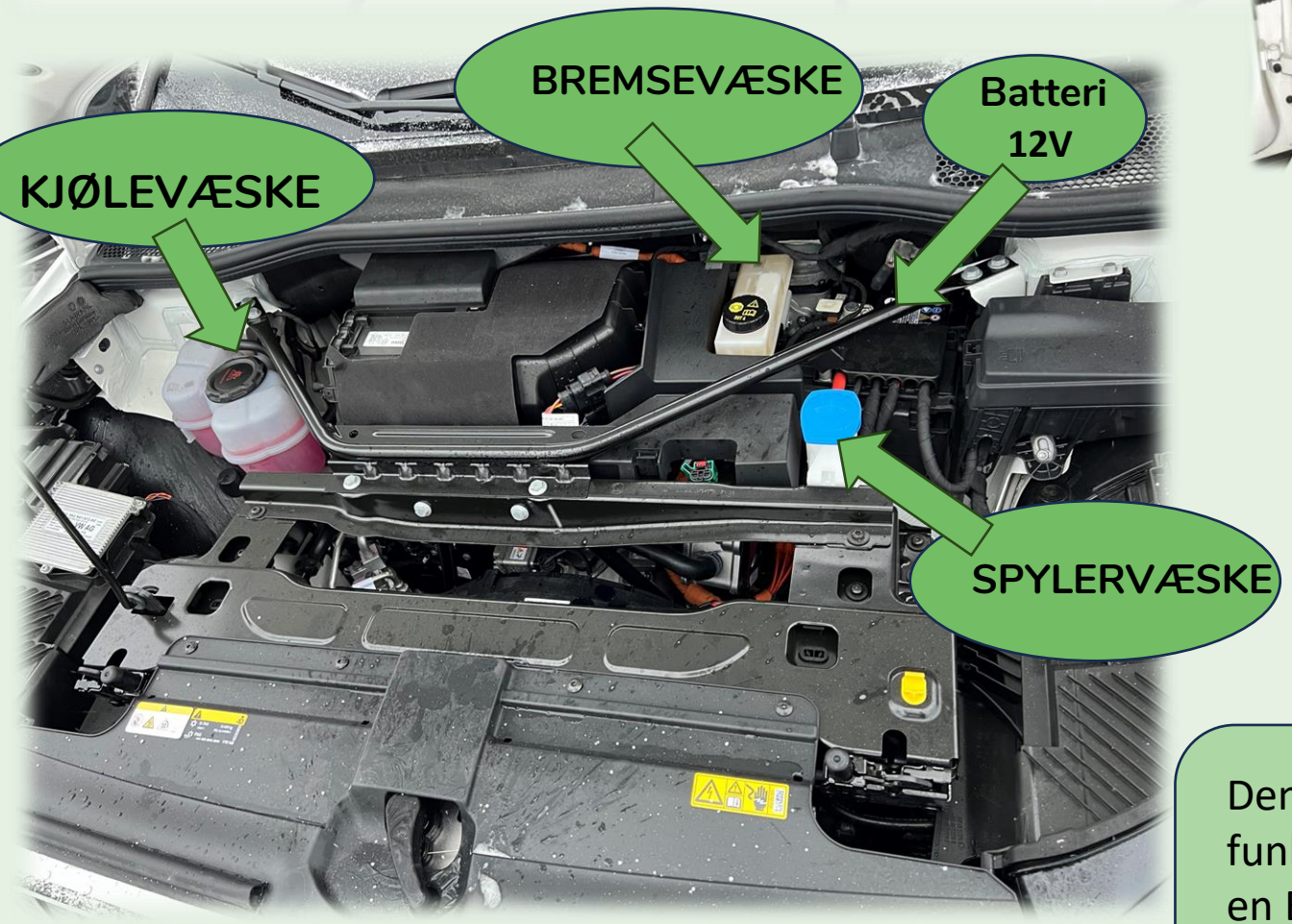

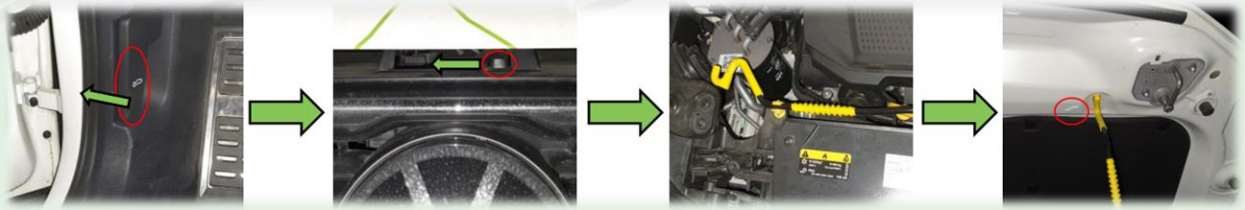

Over ser du hvordan motorrommet åpnes. Først trekke i håndtaket i døråpningen (fører), så en lås under panseret, og til slutt sette støttestaget opp i åpningen i panseret.

Denne oversikten viser deg de viktigste funksjonene i motorrommet. Siden dette er en EL-bil har den noe mindre kontrollpunkter under panseret enn fossilbiler.

Bremsevæske og Kjølevæske

Praktisk oppgave: Sjekk bremsevæskenivået.
Finn bremseveskebeholderen og rist i den. Se om du kan se hvor høyt i beholderen bremsevæsken skvulper. Må være over minimumsmerket. Lavt nivå vil normalt utløse rød varsellampe i instrumentpanelet.

Hva gjør du dersom nivået er for lavt?
Bilen kan ikke kjøres med for lavt nivå, det tyder på lekkasje i systemet.

Praktisk oppgave: Sjekk kjølevæskenivået.
Også EL-biler trenger kjøling. Beholderen er lett å finne, og lett å lese av nivået på: max-Min. Væsken er rosa.

Batteri og spylervæske

Praktisk oppgave: Sjekk at batteriet sitter fast.
Svar: Ta godt tak i batteriet og beveg det frem og tilbake for å kjenne at det sitter fast. Et godt forslag kan være å dra opp «håndtakene» på batteriet for å få godt tak.

Hva er risikoen med løst batteri?
Svar: Det kan forårsake kortslutninger og tretthetsbrudd i ledningene. I tillegg inneholder batteriet syre som kan gjøre skade på bilen eller andre komponenter i motorrommet dersom batteriet skades eller velter slik at syren renner ut.

Praktisk oppgave: Vis hvor du fyller spylervæske.
Svar: Åpne panseret og vis påfyllingssted for spylervæske.

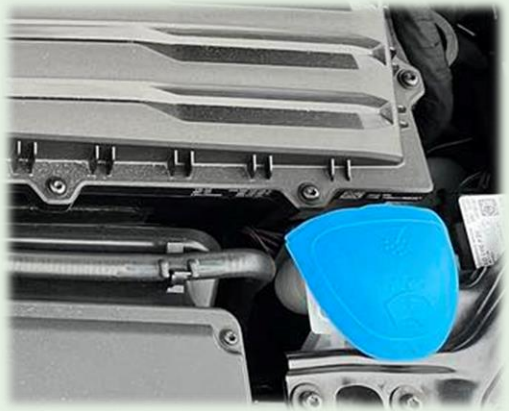

Det lar seg ikke gjøre å kontrollere nivået for spylervæske. Påfyllingen er bare på toppen av et rør som leder til selve beholderen som er skjult lenger nede. Men symbolet over lyser en stund før det er helt tomt.

Bremsekraftforsterker og servostyring

Praktisk oppgave: Sjekk at bremsekraftforsterkeren virker.
Svar: Den mest tradisjonelle måten, med å trykke mange ganger på pedalen med motoren av, også starte motor med press på pedalen, virker ikke på alle nye biler. På mange modeller, inkludert denne, er det elektroniske løsninger som er vanskeligere å teste. Når du tråkker på bremsen første gang etter du har satt deg inn i denne bilen kjenner du pedalen er hard. Etter kort tid vil du kjenne at det kommer det et 'slag' i bremsepedalen, så mykner den og du kan trå den lenger ned. Bilen skal også stoppe effektivt med lite trykk på pedalen dersom bremsekraftforsterkeren virker som den skal.

Er det forsvarlig å kjøre hvis den ikke virker?
Svar: Nei. Bremsepedalen blir veldig tung og gir dårligere bremseeffekt.

Praktisk oppgave: Sjekk at servostyringen fungerer.
Svar: Prøv å svinge på rattet når bilen er avslått. Da vil du «møte motstand» ganske raskt og rattet svinger ikke mer om du prøver å dreie det med normal kraft. Fortsett å holde presset mot denne motstanden mens du starter bilen med knapp eller trår på bremsen. Da skal rattet gi etter og motstanden bli borte. Du kan i tillegg se etter varsellampen for servostyringen.

Er det forsvarlig å kjøre dersom den ikke fungerer?
På mange moderne biler vil styringen bli så tung at det kan være uforsvarlig å kjøre uten servostyring. At varsellampen for servostyringen er rød indikerer også at en ikke skal kjøre med feil på dette systemet.

Styring og stabilitet

Praktisk oppgave: Sjekk om bremsene har skjevtrekk. Svar: Bruk en jevn og rett strekning for å bygge opp litt fart (10-15 km/t). Brems normalt uten å holde i rattet. Bilen skal gå rett frem.

Hva kan være grunnen til skjevtrekk?
Denne testen er for å avdekke feil med bremsene som gjør at hjulene ikke bremser likt slik at du mister kontroll under hard oppbremsing. Andre ting som kan gjøre at denne testen gir uønsket resultat er ulikt lufttrykk i dekkene eller at vegen du bremset på var svært sporete. Sjekk luft og prøv igjen på et annet underlag.

Praktisk oppgave: Sjekk at bilen er retningsstabil under kjøring.
Svar: Finn et rett strekke med lite trafikk, eller en parkeringsplass der du kan kjøre rett frem i lav fart (20km/t) Slipp forsiktig taket på rattet og se om bilen fortsetter rett frem. (Ikke slipp ratet helt)
Ta så en sving i et kryss, evt snu på parkeringen, løsne grepet på rattet, uten å slippe rattet helt, på veg ut av svingen. Legg merke til om rattet går tilbake av seg selv slik at bilen kjører rett frem igjen (selvoppretting).

Hva kan være grunnen til at bilen trekker til en side?
Svar: Overnevnte tester er for å avdekke feil i hjuloppheng og styring. Også her kan man få uønsket resultat dersom dekkene har ulikt lufttrykk eller vegen er svært sporete. Sjekk luft og prøv igjen på et annet underlag.

Varseltrekant

Praktisk oppgave: Sett opp varseltrekanten.
Svar: Finn frem og monter varseltrekant. Det veldig greit om du vet fra før hvor den er i bilen du bruker, og at du har prøvd å montere den tidligere. Ligger den i et oppbevaringsnett i bagasjerommet, eller på en dedikert plass – slik som her i bakluka.

Hvor vil du plassere varseltrekanten dersom du må sette den ut? Svar: I utgangspunktet sier vi at Innenfor tettbygd strøk er det 50-100 meter bak bilen. Mens Utenfor tettbygd strøk, altså høyere hastighet i området, sier vi 150-250m. I tillegg må en vurdere andre faktorer med veien, som sving eller bakketopp, eller om situasjonen krever at du heller setter din trekant tilsvarende langt fra åstedet i andre retningen. → ?

..eller må vi helt hit?

Tilstrekkelig lengde?

Lyd-, lyshorn, og refleksvest

Praktisk oppgave: Finn frem refleksvesten.
Svar: Skal være innen rekkevidde for fører av bilen. Greit å ha sjekket på forhånd hvor den er i bilen du bruker. Ha denne på FØR du går ut med varseltrekant, også i dagslys.

Praktisk oppgave: Sjekk lydhorn og lyshorn.
Svar: Trykk inn midten av rattet for å tute.
Trekk i blinklysbryteren for å blinke med fjernlysene.

Sikkerhetsbeltet

Praktisk oppgave: Sjekk alle sikkerhetsbeltene.
Svar: Dra ut hele belterullen og se etter flisete kanter, bretter og snurer, og at plastikken på bøylen er hel. Dra hardt i beltene for å sjekke beltestrammeren. Slipp beltet og se at de drar seg raskt tilbake i rullene. Sjekk at bøylen «klikker» på plass som den skal.

Hva er risikoen ved slappe ruller?
Svar: Beltet vil ikke bidra til å holde seg godt nok inntil kroppen, og vil ikke fungere som den skal ved en ulykke eller bråstopp.

Lastsikring

Praktisk oppgave: Sjekk at bilen er forsvarlig lastet.
Svar: Sjekk at det ikke ligger noe løst inne i kupéen

eller i bagasjerommet.

Eventuelle gjenstander skal sikres på en forsvarlig måte slik at de ikke kan bevege seg i kollisjonsøyeblikket.

Gjenstander som rekker å få fart før det treffer noe eller noen kan gjøre stor skade på seg selv, bilen, og viktigst av alt ; personene i bilen. Tung, løs last kan i verste fall trenge igjennom baksetene

Varsellamper

Generell alvorlig mangel. Se i bilens meny og sjekk instruksjons-boka.

Sikerhetsbeltet.

parkerings brems

motorlampe

esp – antiskrens/spinn av

airbag

2-krets bremse system

esp – antiskrens/ spinn

lufttrykk

abs-bremser

servostyring

Alle funksjoner og feilmeldinger står godt forklart i bilens instruksjonsbok. Disse finner du ofte på nettet også. Det er mye som er felles for alle biler, men det kan også være noen variasjoner fra bil til bil.

Røde lamper betyr at det IKKE er forsvarlig å kjøre bilen. Få bilen tauet til verksted, eller se om problemet kan løses før du kjører.

Gule lamper betyr at noe ikke er i orden. Ta stilling til om vær og føre tillater det, og hvor nødvendig turen er!

Varsellampe, airbag

Praktisk oppgave: Sjekk at varsellampe for airbag fungerer.
Svar: Trykk på startknappen uten å holde inne bremsen (bilen starter ikke). Varsellampa skal vises noen sekunder på skjermen. Etter dette skal lampa slukke for å vise at alt er i orden. Varsellampa som viser om airbag på passasjersiden er aktiv finner du i taket ved kupébelysningen.

Har det noen betydning for hvilke passasjerer du plasserer i forsetet når bilen har airbag?
Svar: Barn i bakovervendt barnesete skal IKKE sitte foran en aktiv airbag. Airbagen slår ut ved så voldsom kraft at setet og barnet vil bli skadet. Passasjerer foran bør heller ikke ha høyde under 140cm på grunn av airbagens treffpunkt. Den kan slås av ved bruk av nøkkelen.

Varsellamper, bremser

Praktisk oppgave: Sjekk at varsellampe for ABS-bremser fungerer.
Svar: Trykk på startknappen uten å holde inne bremsen (bilen starter ikke). Varsellampa skal vises noen sekunder på skjermen. Etter dette skal lampa slukke for å vise at alt er i orden.

Hva gjør du dersom lampa lyser når du kjører?
Svar: Bilens bremser fungerer like godt som vanlig, men ABS-funksjonen er ute av drift. Det betyr at hjulene vil låse seg ved hard oppbremsing eller glatt føre, slik at en lettere kan miste kontroll over bilen. Bilen kan kjøres, men feilen bør utbedres på verksted snarest.

Praktisk oppgave: Sjekk at varsellampe for to-krets bremsesystem fungerer.
Svar: Trykk på startknappen uten å holde inne bremsen (bilen starter ikke). Varsellampa skal vises noen sekunder på skjermen. Etter dette skal lampa slukke for å vise at alt er i orden

Hva gjør du dersom lampa lyser når du kjører?
Svar: Stopp og tilkall veihjelp! Lampen er rød og indikerer en alvorlig lekkasje eller feil med bremsesystemet.

Vifte og varmeapparat (de viktigste funksjonene)

Varmetråder i bakruta : «REAR» Fjerne dugg og is.

Resirkulering av luft brukes i tuneller eller andre områder med svært forurenset luft, men vær obs på at denne kan gjøre at det blir mer dugg på innsiden av rutene

Dugg og is på speil fjernes med bryter på dørhåndtaket.

Praktisk oppgave: Vis hvordan du fjerner is og dugg mest effektivt fra frontruta.
Svar: Send all varmluften mot frontruta ved å trykke på MAX under skjermen midt i bilen. Sett deretter temperaturen på bunnen av skjermen til HI, om det ikke skjer automatisk.

Trykk på «Clima» for å åpne menyen til varmeapparatet for flere alternativer som «auto» og resirkulering.

Praktisk oppgave: Juster varmeapparatet slik du vil ha det under kjøring.
Svar: Bruk – eller + på bunnen av skjermen til du har ønsket temperatur (18-23 grader, vanligvis). Den beste utnyttelsen av varmeapparatet for valgt temperatur får du dersom du lar den stå på Auto.

Vindusviskere

Praktisk oppgave: Sjekk at vindusviskeren fungerer.
Svar: Les på bryteren for å finne det du ønsker. Opp og ned justerer hastigheten på vindusviskerne foran. Frem og tilbake spyler foran og bak, samt betjener visker bak

Praktisk oppgave: Sjekk at vindusspyleren fungerer.
Svar: Les på bryteren for å finne det du ønsker. Dra for å spyle foran, skyv for å spyle bak.

Praktisk oppgave: Kontroller viskerbladene.
Svar: Bruk skjermen, i midten og velg «BIL». Deretter velger su «SERVICE» og setter viskerne i «SERVICEPOSISJON». Da kan viskerne vippes ut og inspiseres. Sjekk at gummien sitter fast, og om det er noe mellom gummien og vinduet, f.eks. snø eller blader. Se også etter sprekker og rifter i gummien.

Forankring og innstilling av ratt og sete.

Praktisk oppgave: Vis hvordan du stiller inn setet og rattet for før kjøring.
Svar: Først stiller du setet i høyden og avstanden til pedalene. Deretter stiller du vinkelen på ryggen og høyden på hodestøtten. Tilslutt stiller du rattet på følgende måte:
Press ned spaken på venstre side av rattstammen slik at rattet er «løst».
Flytt rattet til ønsket posisjon og press spaken opp igjen for å låse rattet.
Rattet må stilles slik at du ser instrumentene og har arbeidsrom til armene.
Albuer må ikke treffe setet.

Hva er ulempen med feil sittestilling og forankring?
Svar: I tillegg til å sikre god sikt vil måten du sitter i setet, og stiller det inn før kjøring, avgjøre hvor godt du kjenner bilens bevegelser på kroppen, samt hvor trygg du er ved en eventuell kollisjon. Dette kalles forankring. Er ryggen for bratt vil du «rulle» ut av setet ved kraftigere sving, er ryggen for tilbakelent kan du skli under sikkerhetsbeltet ved kollisjon. Er rattet for nærme, eller der er noe mellom rattet og deg, kan airbagen skade deg.

Førerstøttesystemer

ACC- Automatisk avstandsregulering: Holder avstanden til bilen foran opp til innstilt hastighet, og ned til full stans

Tretthetsvarsling: Bilen registrer hvor lenge det er blitt kjørt uten pause og om kjøreatferden endres.

Praktisk oppgave: Vis hvilke førerstøttesystemer som er på denne bilen.
Svar: Ha på tenning, trykk på «SET»- knappen under skjermen, og velg «ASSISTENTER» i menyen som kommer opp. Da vil denne oversikten over førerstøttesystemene vises.

Her vil du finne info om de forskjellige systemene, og kan kople dem av og på eller justere dem.

Lane assist: Holder bilen mellom synlige linjer på vegen i tilfelle sjåføren er uoppmerksom e.l.

Frontassist- nødbremsassistent: Registrerer hindringer og stans i trafikken, og hjelper til med alarm og nødbrems.

Trafikkskiltgjenkjenning: Viser registrerte trafikkskilt, som fareskilt og fartsgrenser, slik at det blir lettere å kjøre lovlig og trygt.

Emergency assist: Systemene vil jobbe sammen dersom fører sovner eller faller om under kjøring med cruice controll på. Bilen varsler først fører med beskjed på skjerm, deretter alarm, stramming av beltet, og bremsing. Om fører enda ikke griper inn vil bilen stanse, tute og ha på nødblink. Dørene låses også opp slik at en kan få hjelp.

Blindsone- og utstigningsvarsel: Varsler om bil i blindsone med gult lys i sidespeilet eller med alarm om du åpner døren for å stige ut.